

Sygn. akt V Kz 46/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Łodzi V Wydział Karny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SO Wojciech Janicki

Sędziowie: SO Krystyna Pisarska (sprawozdawca)

SO Piotr Augustyniak

Protokolant staż. Dorota Lerka

przy udziale Prokuratora Joanny Rochalskiej

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **M. F.**

oskarżonemu o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

zażalenia wniesionego przez prokuratora

na postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 02 grudnia 2013 r.

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 k.p.k. i art. 438 pkt 2 k.p.k.

postanawia

1. uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi;
2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokat H. K. kwotę 516, 60 (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi postanowieniem z dnia 02.12.2013 r. umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu M. F. o czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., nadto orzekł o kosztach obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu i kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia powołano art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 632 pkt 2 k.p.k. i art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższe postanowienie zaskarżył w całości na niekorzyść oskarżonego M. F. prokurator.

Prokurator postanowieniu temu zarzucił:

- a) rażąco obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na jego treść, a mianowicie:

- art. 339 § 3 kpk poprzez umorzenie postępowania karnego prowadzonego przeciwko M. F. postanowieniem na rozprawie, przed otwarciem przewodu sądowego w sytuacji, gdy na podstawie, która została powołana w zaskarżonej decyzji, to jest art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., Sąd nie miał możliwości orzekać w zastosowanym trybie,

- także art. 17 § 1 pkt 1 kpk poprzez przyjęcie, iż może on stanowić podstawę umorzenia postępowania sądowego na etapie wstępnej merytorycznej oceny oskarżenia, w sytuacji, gdy przepis szczególny, stypizowany w art. 339 § 3 k.p.k., nie przewiduje takiej możliwości,

- oraz art. 366 § 1 kpk poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych w akcie oskarżenia przez prokuratora, a również, w razie stwierdzenia wątpliwości, nie przeprowadzenie z urzędu wszelkich dowodów potrzebnych do ustalenia okoliczności zdarzenia z dnia 22 lipca 2013 r., co w połączeniu z nie respektowaniem wymogu wyczerpania wszelkich dostępnych środków do poznania prawdy materialnej, która powinna stanowić podstawę ustaleń w postępowaniu karnym, doprowadziło do niezasadnego umorzenia postępowania, pomimo nie wyjaśnienia wszystkich okoliczności i nie przeprowadzenia postępowania dowodowego;

b) także błąd w ustaleniach faktycznych, który mógł mieć wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, iż zebrane w sprawie dane nie uzasadniają w sposób dostateczny podejrzenia popełnienia przez oskarżonego M. F. zarzucanego czynu, w sytuacji, gdy prawidłowa ocena materiałów postępowania prowadzi do wniosku przeciwnego.

Podnosząc powyższe prokurator wniósł o uchylene zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie prokuratora jest całkowicie zasadne, podniesione w nim zarzuty są trafne, a ich uwzględnienie musiało skutkować uchynieniem zaskarżonego orzeczenia i przekazaniem sprawy do rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd odwoławczy, z uwagi na wyczerpującą treść uzasadnienia środka zaskarżenia, którą w pełni podziela i akceptuje, ograniczy swoje uzasadnienie jedynie do podkreślenia najistotniejszych zagadnień.

Sąd Rejonowy nie dostrzegł, że procedura karna nie przewiduje możliwości wydania postanowienia przed rozpoczęciem przewodu sądowego na rozprawie (ewentualnie na posiedzeniu przed rozprawą) na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. Taka możliwość wynika jedynie z art. 339 § 3 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., ale przy zaistnieniu dodatkowo warunku wskazanego w pierwszym z powołanych przepisów. Umorzenie postępowania z powodu braku faktycznych podstaw oskarżenia może nastąpić nie tylko w fazie postępowania przygotowawczego, ale także po wniesieniu aktu oskarżenia. **Przepis art. 339 § 3 pkt 2 k.p.k. nakazuje jednak umorzenie postępowania w wypadku oczywistego braku faktycznych podstaw oskarżenia.** Oczywisty brak faktycznych podstaw oskarżenia zachodzi w sytuacji nieistnienia jakichkolwiek dowodów świadczących o popełnieniu przez oskarżonego zarzucanego mu przestępstwa, nie może być natomiast efektem oceny dowodów pod względem merytorycznym (zob. OSN KW 1994, Nr 11-12, poz. 72; OSA 2000, Nr 7-8, poz. 56). Ocena wiarygodności dowodów przedstawionych na poparcie zarzutów postawionych w akcie oskarżenia w żadnej mierze nie może być dokonywana w ramach „wstępnej kontroli oskarżenia” i wykracza poza tryb przewidziany w przepisie art. 339 § 3 pkt 2 k.p.k. Ocena taka może być wyrażona po przeprowadzeniu „pełnego postępowania” z konsekwencjami wskazanymi w art. 414 § 1 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 2006 r., III KK 96/05).

Jak wynika z treści pisemnego uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, Sąd Rejonowy zdecydowanie przeoczył wymóg wynikający z art. 339 § 3 pkt 2 k.p.k. i nawet nie podjął próby wykazania, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją oczywistego braku faktycznych podstaw oskarżenia. Z drugiej strony byłoby to nawet niemożliwe z uwagi na treść dowodów zabezpieczonych na etapie postępowania przygotowawczego, charakter zarzucanego oskarżonemu czynu i w tej sytuacji bezwzględna konieczność merytorycznej oceny tych dowodów.

Nadto Sąd Rejonowy potraktował materiał dowodowy całkowicie wybiórczo, wskazując jedynie te fragmenty z wyjaśnień oskarżonych oraz z zeznań świadków, które były przydatne do wsparcia wydanego postanowienia, pominał

zaś inne części przeprowadzonych przez oskarżyciela dowodów, w tym takie, które wskazują na potrzebę uzupełnienia postępowania dowodowego przed sądem.

W tym miejscu wypada zauważyć, że zachowanie oskarżonych w saloniku nie jest spójnie opisywane w zeznaniach świadków E. P. i T. K., co wymaga wyjaśnienia. Świadek T. K. zeznała, że obaj sprawcy byli wewnątrz saloniku, a w chwili, gdy T. Ż. wszedł za ladę i zaatakował sprzedawczynię, drugi z mężczyzn stał obok świadka przy ladzie, a kiedy świadek wyszła z saloniku i wzywała pomocy, obaj mężczyźni wyszli spokojnym krokiem z kiosku. T. Ż. w wyjaśnieniach również zbieżnie ze świadkiem T. K. opisał miejsce, gdzie znajdował się M. F. w chwili, gdy on wszedł za ladę (k. 57). Z kolei w związku z treścią wyjaśnień oskarżonych, co do tego kto i czy posiadał pieniądze zanim obaj oskarżeni weszli do saloniku, wydaje się celowe ustalenie tej okoliczności poprzez uzyskanie informacji z izby wytrzeźwień, z której będzie wynikało czy obaj oskarżeni opuścili ją w dniu 22 lipca 2013 roku w tym samym czasie i jakie rzeczy, w tym pieniądze, w chwili wyjścia otrzymali z depozytu. Wyjaśnienie ostatnio wskazanej okoliczności może być przydatna dla weryfikacji wiarygodności wyjaśnień obu oskarżonych, a w szczególności oskarżonego M. F.. Nie można też wykluczyć, że w postępowaniu sądowym zajdzie potrzeba przeprowadzenia jeszcze innych dowodów, poza tymi zawnioskowanymi w akcie oskarżenia oraz tymi wskazanymi powyżej przez sąd odwoławczy.

Biorąc powyższe pod uwagę należało, dzieląc argumenty przedstawione w zażaleniu, uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.